Szűrös Mátyás október 23-áról

Az Országgyűlés Sajtóirodájának közleménye

Az Országgyűlés elnöke felhatalmazta az Országgyűlés Sajtóirodáját az alábbiak közlésére.

Az 1956-os népfelkelés ez évi emlékünnepségeinek megszervezésére alakult Október 23-a Bizottság sajtótájékoztatón jelentette be, hogy a megemlékezések központi színhelyéül a Kossuth teret választották. Az ünnepség lebonyolításával kapcsolatban tárgyalások kezdődtek a Bizottság és az Országgyűlés hivatala között, mivel az előbbi azzal az igénnyel lépett fel, hogy szereljék le az Országház kupoláján levő vörös csillagot, illetve ennek akadálya esetén szüntessék meg a kivilágítását, továbbá a nagygyűlés idején az Országház azon erkélyéről beszélhessenek a szónokok, amelyről annak idején Nagy Imre szólt.

A tárgyalásokon nem sikerült megállapodni az Országház erkélyének használatáról. Az álláspontok tisztázására 1989. október 16-án találkozó jött létre az Országgyűlés elnöke és a Bizottság három megbízottja között. Az Országgyűlés elnöke azt az álláspontot képviselte, hogy minden körülmények között meg kell őrizni az Országház, a nemzet szimbólumának méltóságát. Az épület erkélyéről az állam legfőbb választott vezetői jogosultak szólni a néphez. Ezért nem volna helyes ettől eltérni, netán az Országház erkélyét napi politikai megnyilvánulások színteréül használni. A megemlékezés jogi keretét a gyülekezési törvény biztosítja, amely nem terjed ki az Országgyűlés épületének használatára. Ezért az a javaslat hangzott el a találkozón, hogy az emlékbeszédek elmondására az Országház lépcsőjét vegyék igénybe. A Bizottság küldöttei ezt az ajánlatot nem fogadták el, felhatalmazásuk hiányára való hivatkozással.

Az Országgyűlés elnöke tájékoztatta az Október 23-a Bizottság képviselőit továbbá arról, hogy az Országgyűlés mostani ülésszakán is szerepel a népfelkelés kérdése. A parlament ezzel is a nemzeti megegyezést kívánja szolgálni.

Az október 16-i megbeszélésen megállapodás történt arról, hogy bár az álláspontok a vitatott kérdésekben nem közeledtek egymáshoz, azokról közösen, a tényeknek megfelelően tájékoztatják a közvéleményt. Az Országgyűlés elnöke sajnálattal tapasztalta, hogy az Október 23-a Bizottság ezzel ellentétben a megbeszélésről egyoldalúan, nem valósághűen számolt be.

Az Országgyűlés elnöke osztja és támogatja azt az általános igényt, hogy az 1956-os októberi népfelkelés napja a nemzeti megbékélés közös ünnepe legyen. Meggyőződése, hogy a parlamenti demokráciára való átmenet idején nem szolgálja az ország és a nemzet érdekét, ha a mostani megemlékezést bárki elkülönülő, a nemzetet megosztó, politikai érdekek szolgálatába állítja. Az Országgyűlés elnöke bízik abban, hogy álláspontjában a jogállamiság kibontakozását igenlő állampolgárok támogatását maga mögött tudhatja.

Népszabadság, 1989. október 18.

MINDENKIT VÁRNAK A PARLAMENTHEZ

Ma délben kikiáltják a köztársaságot

Megemlékezések 1956. október 23-ról a Kossuth téren, a Rádiónál, a Hősök terén és más helyszíneken — Németh Miklós tévébeszéde

A Magyar Országgyűlés felhívással fordul az ország polgáraihoz:

„Értesítjük az ország lakosságát, hogy a Magyar Köztársaságot 1989. október 23-án, hétfőn Budapesten, a Kossuth téren kiáltják ki. Erre az ünnepélyes eseményre minden magyar állampolgárt és külföldi vendéget szeretettel várunk."

Az ünnepség háromnegyed tizenkettőkor kezdődik a Parlament előtt, a Kossuth téren. Előzőleg már ünnepélyes keretek között felvonják az állami zászlót. Az Országház előtti téren katonai díszegység sorakozik fel. Az ünnepségen részt vesznek a külföldi diplomáciai képviseletek vezetői. Délben *Szűrös Mátyás*, az Országgyűlés elnöke, ideiglenes köztársasági elnök az Országház erkélyéről kiáltja ki a Magyar Köztársaságot. (Az eseményről a televízió 1-es csatornája élő közvetítésben számol be.)

A délutáni október 23-ai rendezvényeket az erre alakult társadalmi bizottság szervezi. Az Országgyűlés elnöke felajánlotta, hogy az emlékbeszédeket a Parlament lépcsőjéről mondják el. Várhatóan este hat óra után érkeznek a Parlament elé a főváros különböző helyszínein összegyűlt csoportok; ezután kezdődik a központi megemlékezés. A rendezvény zavartalan lebonyolítását a rendőrség és a társadalmi aktivisták közösen biztosítják.

✱

Németh Miklós elnökletével a Minisztertanács szombaton

(Folytatás a 6. oldalon.)

Mindenkit várnak a Parlamenthez

(Folytatás az 1. oldalról.)

befejezte az október 16-án kezdett és az Országgyűlés ülésszakának idején naponta, az esti órákban folytatott maratoni ülését. Az Országos Tervhivatal és a Pénzügyminisztérium előterjesztése alapján áttekintette és a további munka alapjául elfogadta a gazdaságpolitika 1990—92-es programjának és a jövő évi állami költségvetésnek az irányelveit.

A kormány elfogadta a Magyar Köztársaság kikiáltási ünnepségére vonatkozó előterjesztést is. Az ünnepség alkalmából díszőrség jelenlétében felvonják az állami zászlót, és fellobogózzák a Parlamentet. A Magyar Közlöny október 23-ai számában hirdetik ki — és ezzel lép életbe — a köztársasági államformát deklaráló alkotmányerejű törvényt. A Magyar Köztársaság hivatalos lapjának ez a száma nemzetiszínű kerettel jelenik meg.

Tájékoztatót hallgatott meg a Minisztertanács a munkásőrség megszüntetésével kapcsolatos tennivalókról. Határozatot hozott a testület zárolt vagyonának mielőbbi polgári célú és az állami költségvetés pozíciójának javítását is szolgáló hasznosításáról.

A mai, október 23-a alkalmából rendezett megemlékezések központi eseménye a Kossuth téren, a Parlament előtt lesz, este hat órakor — jelenti munkatársunk. — Ide három helyszínről érkeznek. A Corvin közből (gyülekezés egy órakor), onnan a Kilián laktanyához mennek két órára, háromkor a Magyar Rádió elé érnek, majd továbbhaladnak a Kossuth térre.

A második helyszín a Műszaki Egyetem központi épülete (találkozás kettőkor). Innen vonulnak a Bem térre. Ide várják a Széna téren gyülekezőket négy órára.

A budapesti események másik fő színhelye a Hősök tere, ahol fél négykor kezdődik meg az Ismeretlen Katona Emlékművénél a koszorúzás.

A Magyar Politikai Foglyok Szövetsége látogatást tervez nyolc és tizenkét óra között a 301-es parcellához, a Kerepesi temető 21-es parcellájához, és több temetőbe, ahol 1956-os áldozatok nyugszanak. Délelőtt tíz órakor a 301-es parcellánál ökumenikus istentiszteleten vesznek részt, rossz idő esetén ennek helyszíne a Bazilika.

Népszabadság, 1989. október 23.

Az Országgyűlés felhívása a haza polgáraihoz

A magyar Országgyűlés felhívással fordul az ország polgáraihoz:

„Értesítjük az ország lakosságát, hogy a Magyar Köztársaságot 1989. október 23-án, hétfőn, Budapesten, a Kossuth téren kiáltják ki. Erre az ünnepélyes eseményre minden magyar állampolgárt és külföldi vendéget szeretettel várunk."

Az *MTI* értesülései szerint az ünnepség 11.45 órakor kezdődik a Parlament előtt a Kossuth téren. Előzőleg már ünnepélyes keretek között felvonják az állami zászlót. Az Országház előtti téren katonai díszegység sorakozik fel. Az ünnepségen részt vesznek a külföldi diplomáciai képviseletek vezetői. Délben *Szűrös* Mátyás, az Országgyűlés elnöke, ideiglenes köztársasági elnök az Országház erkélyéről kiáltja ki a Magyar Köztársaságot.

A délutáni október 23-i rendezvényeket az erre alakult társadalmi bizottság szervezi. Az Országgyűlés elnöke felajánlotta, hogy az emlékbeszédeket a Parlament lépcsőjén mondják el. Várhatóan 18 óra után érkeznek a Parlament elé a főváros különböző helyszínein összegyűlt csoportok; ezután kezdődik a központi megemlékezés. A rendezvény zavartalan lebonyolítását a rendőrség és a társadalmi aktivisták közösen biztosítják.

Október 23-án, hétfőn a televízió 1-es műsora élő, helyszíni közvetítésben számol be déli 12 órakor a Kossuth térről hazánk új államformájának ünnepélyes bejelentéséről. Ezért a délelőtti program és annak minden egyes műsora fél órával korábban kezdődik.

Magyar Nemzet, 1989. október 23.